

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. BLS-401-01025

Den 14. september 2010

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har i brev af 1. september 2010 til justitsministeren (omstillet til miljøministeren 8. september 2010) stillet følgende spørgsmål nr. 931 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Ida Auken (SF).

Spørgsmål nr. 931 (alm. del)

Vil ministeren i forlængelse af sit manglende svar på spørgsmål nr. S 2638 oplyse, hvad regeringen vil gøre for at forhindre, at den danske stat risikerer at betale en del af regningen for oprydningen efter et alvorligt udslip fra udvinding af olie i danske, færøske eller grønlandske farvande?

Svar

By- og Landskabsstyrelsen har oplyst følgende om reglerne for olieforureningsberedskabet i Danmark, Grønland og Færøerne:

Danmark:

Det fremgår af havmiljølovens § 44, at såfremt en ulovlig udtømning eller udledning af olie eller andre stoffer finder sted, og dette medfører udgifter til beredskabs- eller bekæmpelsesforanstaltninger, skal sådanne udgifter for alle rimelige forholdsregler bæres af platformens ejere. Endvidere fremgår det, at forsvarsministeren kan kræve, at der stilles sikkerhed for de ovennævnte udgifter.

I henhold til bekendtgørelse nr. 395 af 17. juli 1984 om beredskab i tilfælde af forurening af havet fra visse havanlæg skal der af operatøren ved olie- og gas efterforskning og udvinding udarbejdes en beredskabsplan, der skal godkendes af Miljøstyrelsen, før off-shore aktiviteter påbegyndes. Udgifter til spildbekæmpelse påhviler operatøren. I beredskabsplanerne sikrer Miljøstyrelsen, at operatøren har en passende mængde opsamlingsudstyr til rådighed, og at dette kan mobiliseres indenfor en fastsat maksimal responstid.

Energistyrelsen oplyser, at i forbindelse med tildeling af tilladelser til efterforskning og indvinding af olie og naturgas i den danske undergrund bliver der foretaget en økonomisk vurdering af de ansøgende selskaber for at sikre, at selskaberne kan opfylde kravene i undergrundsloven. Af lovens § 5, stk. 3, fremgår det bl.a., at tilladelser alene kan meddeles ansøgere, som har tilstrækkelig økonomisk baggrund for at kunne påtage sig forpligtelsen. Herudover kan der efter en konkret vurdering af det enkelte selskab blive stillet krav om, at der stilles økonomisk sikkerhed i form af fx moderselskabsgaranti eller bankgaranti. En tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter meddeles altid til mindst to, og ofte flere, selskaber i forening. De deltagende selskaber hæfter solidarisk.

Færøerne:

Færøerne har overtaget ansvaret for havmiljøområdet, hvorfor den danske stat ikke har ansvaret for at foretage bekæmpelse af forurening, herunder olieforurening.

I henhold til lagtingslov nr. 59 af 17. maj 2005 om beskyttelse af havmiljøet påhviler ansvaret for bekæmpelse af olieforurening m.v. i færøske farvande - svarende til den færøske fiskerizone - Færøernes Landsstyre. Det operative ansvar for bekæmpelse og oprydning m.v. er udlagt til Fiskiveiðueftirlitið.

Grønland:

Det fremgår af den grønlandske råstoflov for Grønland (inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor), at den der udøver råstofvirksomhed, er ansvarlig for etablering af et passende beredskab for bekæmpelse af forurening fra boreplatforme, undersøgelser, rørledninger mv., jf. lovens § 53, stk. 2 og kapitel 17. Ansvar for at vurdere om beredskabet er tilstrækkeligt påhviler Naalakkersuisuts råstofdirektorat.

Det fremgår af samme lovs § 69, at den, der forårsager en forurening, skal erstatte den skade, som forureningen medfører, selv om skaden er hændelig. Bestemmelsen fastsætter et objektivt erstatningsansvar for olieforurening. Af § 86 ses det endvidere, at komplicerede arbejder forbundet med en særlig risiko, såsom boringer, nedsækning af skakter og indsættelse af stoller, godkendes af Naalakkersuisut i hvert enkelt tilfælde inden iværksættelse.

Råstofvirksomheden kan indregne samfundets eksisterende beredskaber i sin beredskabsplanlægning. Det fremgår i denne sammenhæng af § 31, stk. 3, jf. stk. 2 og 1, i den danske havmiljølov for Grønland – som gælder uden for den grønlandske 3-sømile-grænse - at såfremt en ulovlig udtømning eller udledning af olie eller andre stoffer finder sted, og dette påfører myndighederne udgifter til olieberedskabs- eller bekæmpelsesforanstaltninger, skal sådanne udgifter for alle rimelige forholdsregler bæres af platformens ejere.

Den danske havmiljølov for Grønland pålægger således den råstofvirksomhed, der er ansvarlig for forureningen, at betale for beredskabs- og bekæmpelsesforanstaltninger.

Karen Ellemann/ Helle Pilsgaard